

Brüssel, 25. veebruar 2026
(OR. en, fr)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0524(COD)

6256/26
ADD 1 REV 1

CODEC 214
CLIMA 57
ENV 115
ENER 62
COMPET 178
IND 108
MI 118

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Eelnõu: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) 2021/1119 seoses liidu 2040. aasta kliimaalase vahe-eesmärgi kehtestamisega (esimene lugemine) – Seadusandliku akti vastuvõtmine = Avaldused

Prantsusmaa taotles järgmise avalduse kandmist nõukogu istungi protokollis

Prantsusmaa toetab 10. detsembril 2025 toimunud kolmepoolsel kohtumisel saavutatud esialgset kokkulepet Euroopa kliimamääruse läbivaatamise kohta, mis kajastab Prantsusmaa prioriteete seoses kliimaeesmärkide ja Euroopa konkurentsivõimega ning on endiselt täielikult kooskõlas nõukogus keskkonnaministrite poolt 5. novembril 2025 saavutatud kokkuleppega.

Prantsusmaa tervitab seda kui olulist edasiminekut Euroopa kliimapoliitika valdkonnas.

Prantsusmaa soovib siiski juhtida tähelepanu ühele heitkogustega kauplemise süsteemiga (HKS) seotud aspektile. Sellega seoses kordab Prantsusmaa, kui oluline on kaitsta HKSi terviklikkust ja tõhusust, välistades rahvusvaheliste ühikute kasutamise kauplemissüsteemi nõuete täitmiseks, nagu läbirääkimiste käigus on juba viimastel kuudel rõhutatud. Igasugune sellekohane selgitus oleks seega teretulnud.

Ungari taotles järgmise avalduse kandmist nõukogu istungi protokollis

Ungari ei saa toetada eesmärki vähendada netoheidet 90% ning seetõttu me ei saa toetada õigusakti vastuvõtmist. Selline ambitsioonitase ei ole kooskõlas eesmärgiga tugevdada Euroopa konkurentsivõimet ja majanduslikku vastupanuvõimet. Ilma realistlike ja tõhusate eeltingimusteta on tõsine oht, et Euroopa ettevõtted viivad oma tootmise ja heitkogused liidust välja, mis toob kaasa deindustrialiseerimise, töökohtade kadumise ja suurema sõltuvuse välistest osalejatest, kahjustades samal ajal heitkoguste vähendamise alaseid jõupingutusi.

Ettepanek ei põhine ajakohastatud mõjuhindangul, mis kajastaks hiljutisi olulisi geopoliitilisi ja majanduslikke arenguid. Ühtegi liikmesriigi tasandi analüüsi ei ole esitatud, mis tähendab, et liikmesriikidele avalduv erinev mõju on endiselt teadmata. Seetõttu on olukord sarnane paketi „Eesmärk 55“ vastuvõtmisega – Euroopa majandus peab kohanema kliimameetmetega, mitte vastupidi.

Kuigi me toetame kliimaeesmäärke, soovime me realistlikku, praktilist lähenemisviisi ja usume, et mõistlik oleks alustada madalamalt sihttasemelt, mis kajastaks meie majanduslikku tegelikkust. Meie pühendumust kliimaeesmärkide saavutamisele näitavad ka meie saavutused. Ungari on juba vähendanud netoheidet 48% võrreldes 1990. aastaga, mis on tublisti üle ELi keskmise. Samal ajal ei ole mitu liikmesriiki võrreldavaid edusamme teinud, mis tõstatab küsimuse, kuidas saavutada ühine eesmärk õiglasel ja tasakaalustatud viisil. Meil on kõigil vastutus oma kodanike ees. Sellega seoses nõuame tungivalt, et liikmesriike, kes juhtisid oma häältega nõukogu tähelepanu 90% eesmärgi teostamatusele, ei tohiks pidada vastutavaks ELi 2040. aasta eesmärgi võimaliku mittesaavutamise eest. Seniseid saavutusi tuleks tulevases raamistikus nõuetekohaselt tunnustada.

Võttes arvesse ka LULUCFi sektori märkimisväärsed ebakindlust ja süsiniku tehnoloogilise sidumise määra, ei ole asjakohane võtta siduva netoheite vähendamise eesmärgi aluseks sidujaid käsitlevaid prognoose.

Kuigi me tunnistame, et kompromisstekstis on tehtud mõningaid edusamme, eelkõige muutmis-/läbivaatamisklausli osas, on need muudatused endiselt ebapiisavad. Raamistiku metoodika, rakendamise ja usaldusväärsuse kohta on veel palju lahtisi küsimusi.

Lisaks halvendavad sellised meetmed nagu hoonete ja maanteetranspordi heitkogustega kauplemise süsteem (HKS2) olukorda eeldatavasti veelgi, suurendades kodumajapidamiste ja väikeettevõtjate kulusid, tekitades sotsiaalsete tagasilöökide ohtu ja vähendades üldsuse toetust kliimapoliitikale, ning samal ajal ei too need kaasa heitkoguste märkimisväärsed vähendamist. Kuigi hindame HKS2 kasutuselevõtu edasilükkamist ühe aasta võrra, ei vähenda see märkimisväärsed negatiivset mõju meie kodumajapidamistele ja väikeettevõtjatele. HKS-i eelseisva läbivaatamise käigus tuleb teha täiendavaid kohandusi.

Lõpetuseks peame kahetsusväärseks, et läbirääkimised sellise olulise dokumendi üle toimusid märkimisväärsel ajalise surve all, mis ei ole sellise pikaajalise strateegilise tähtsusega otsuse tegemiseks asjakohane. Tagamaks, et 2040. aasta raamistik jääb realistlikuks, sotsiaalselt vastuvõetavaks ja Euroopa konkurentsivõime eesmärkidega kooskõlas olevaks, on vaja tasakaalustatud, tõenduspõhine ja usaldusväärset lähenemisviisi.

Malta taotles järgmise avalduse kandmist nõukogu istungi protokollis

Malta toetab jätkuvalt kindlalt liidu ühiseid kliimaeesmärke. Euroopa kliimamääruse rakendamisel tuleb siiski arvesse võtta ühte fundamentaalset reaalsust: meie ainulaadset geograafilist konteksti ja juba niigi vähese heitega lähtepunkti.

Malta on seisukohal, et kliimamääruses tuleks eristada saareliikmesriikide erilist olukorda, tagamaks, et tulevased kliimaeesmärgid jääksid õiglasteks ja proportsionaalseteks ning oleksid kooskõlas ELi pühendumusega õiglasele üleminekule.

Väikese saareriigina ei kujuta meie staatus endast ajutist takistust, vaid on püsiv struktuurne reaalsus, mis määrab meie suutlikkust vähendada süsinikuheidet, sageli Mandri-Euroopast erinevas tempos.

Edu kindlustamiseks peavad kõik 2030. aasta järgsed raamistikud põhinema usaldusväärsetel ja lokaliseeritud liikmesriikide tasandi mõjuhindangutel, milles tunnistatakse selliseid erinevaid lähtepunkte. Ilma kohandatud lähenemisviisita, kus on arvestatud riikide eripäradega, eelkõige Malta sõltuvusega lennundusest ja laevandusest, mille heitkogused on valdavalt rahvusvahelised, kuid sellega seotud kulud ja nõuete täitmise surve on riigisisest tuntuks, võib kliimaalaste jõupingutuste jaotamine kaotada oma seotuse tegeliku heitkoguste vähendamise potentsiaaliga. Selline seotuse kaotamine tekitab koormuse, mis pole kulutõhus ega õiglane.

Malta tervitab kliimamääruse rõhuasetust paindlikkusele, mis peab olema 2040. aasta raamistiku operatiivne tugisammas, mitte pelgalt teoreetiline kontseptsioon. Väikeste saareriikide puhul toimib paindlikkus olulise sillana suurte eesmärkide ja praktikas teostatavuse vahel. Meil on vaja usaldusväärset viisi, mille abil tulemuslikult tegeleda regulatiivsete vahendite kattuvustega, et vältida kumulatiivset koormust ühtedele ja samadele põhisektoritele.

Õiglane panustamine eeldab ka võrdset juurdepääsu rahastamisele. Kuna praegused ELi rahastamisvahendid soosivad sageli suuremahulisi taristuid, jäävad väikesed turud ja väiksemad projektid struktuurselt ebasoodsasse olukorda. Malta kutsub üles looma kohandatud rahastamismehhanisme, mis on väikeste saareriikide majandusele tõeliselt kättesaadavad, tagades, et meie üleminekut toetavad meie mastaabile vastavad investeeringud.

Poola taotles järgmise avalduse kandmist nõukogu istungi protokollis

Poola tervitab läbirääkimiste käigus Euroopa kliimamäärusesse meie taotlusel lisatud elemente. Paljud Poola ettepanekud lisati Euroopa kliimamääruse lõplikku teksti, mis võimaldab kujundada 2040. aasta eesmärki selliselt, et see on majandusele vähem koormav. Eelkõige hindame positiivselt järgmist:

- **HKS2 käivitamise edasilükkamine**, kuna peame seda tarbetuks vahendiks selliste liikmesriikide jaoks nagu Poola, kus juba tõhusalt vähendatakse hoonete ja transpordisektori süsinikuheidet riikliku poliitika kaudu, milles on võetud arvesse kohalikke probleeme ja tegelikku olukorda. Lisaaeg, mida täiendab kliimameetmete sotsiaalfondi vahendite varasem vabastamine, on kooskõlas Poola tõestatud lähenemisviisiga, mis edendab heitkoguste vähendamist sotsiaalselt vastuvõetaval viisil, tuginedes riiklikul tasandil pigem stiimulitele kui karistustele;
- **tugevate läbivaatamisklauslite kehtestamine**, millega luuakse selge seos kliimaeesmärkide taseme ja Euroopa tööstuse olukorra, energiapuudulikkuse ning kiiresti muutuva geopoliitilise keskkonna vahel;

- **võimalus kasutada kuni 10% rahvusvahelistest kompensatsiooniühikutest ELi** 2040. aasta eesmärgi saavutamiseks, mis on oluline vahend kulude paindlikkuse seisukohast, eelkõige traditsioonilistes tööstussektorites, kus HKSi kulud on suured. Poola tervitab Euroopa Komisjoni algatust võimaldada selliste kompensatsiooniühikute kasutamist ELi HKSi;
- **teade kliimakoormuse vähendamise kohta strateegilises kaitsetööstuses**, mille eesmärk on säilitada kulutõhusal viisil kõnealuse tööstuse tootmisvõimsus praeguse suure geopoliitilise ebakindluse ja Venemaa otsese ohu tingimustes.

Samal ajal rõhutab Poola, et täitmata on meie peamine nõue: üldise ambitsioonitaseme kohandamine ELi majanduse tegeliku suutlikkusega. Meie arvates ei ole võimalik Euroopa Liidus 2040. aastaks saavutada heitkoguste 90% vähendamise eesmärki, ilma et see kahjustaks tõsiselt ELi strateegiliste tööstussektorite konkurentsivõimet või isegi viiks nende täieliku likvideerimiseni. Sellel on tagajärjed julgeolekule, majanduskasvule ja tööturule. Poola ei saa toetada ambitsioonitaset, mis kahjustab nii Poola kui ka ELi majandust ja õõnestab meie konkurentsivõimet ülemaailmsel areenil.

Poola jätkab aktiivset ja konstruktiivset osalemist ELi 2030. aasta järgse kliimapoliitika raamistiku otsustusprotsessi järgmistes etappides, tehes tihedat koostööd liikmesriikidega, kes jagavad meie prioriteete. Meie eesmärk on jätkuvalt tagada, et üleminek oleks sotsiaalselt vastuvõetav ja õiglane, tugevdades samal ajal tõeliselt Euroopa majanduse konkurentsivõimet, julgeolekut ja vastupanuvõimet.

Soome taotles järgmise avalduse kandmist nõukogu istungi protokoll

Soome toetab Euroopa kliimamääruse muutmise lõplikku kompromissi. Soome toetab kindlalt ka ELi tasandi 2040. aasta kliimaalast vahe-eesmärki vähendada netoheidet 90%, mis tagab meie ettevõtjatele pikaajalise investeerimiskindluse. Üleminek puhtale energiale 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamiseks soodustab innovatsiooni ja majanduskasvu.

Netoheidete 90% vähendamise eesmärki tuleb rakendada selge, tulemusliku ja kulutõhusa 2030. aasta järgse õigusraamistiku abil.

Selleks on Soome seisukohal, et Pariisi kokkuleppe artikli 6 kohaseid rahvusvahelisi ühikuid ei tohiks kasutada HKSi nõuete täitmiseks. ELi HKS peab juhtima heitkoguste vähendamist ja selliste tehniliste lahenduste, nt tehniliste sidujate kasutuselevõttu, mis aitavad ELis heitkoguseid veelgi vähendada. Võimalus kasutada artikli 6 kohaseid ühikuid ELi HKSi nõuete täitmiseks võib takistada nende eesmärkide saavutamist.

Komisjon taotles järgmise avalduse kandmist nõukogu istungi protokollis

Komisjon tuleb meelde, et talle aluslepingutega antud algatusõigus hõlmab õigust otsustada, kas esitada seadusandlik ettepanek või mitte, ning vajaduse korral määrata kindlaks sellise ettepaneku ja/või sellega seotud meetme reguleerimise eesmärk, sisu ja ajakava. Määruse sätteid, milles kutsutakse komisjoni üles koostama ettepanekuid, tuleb seega mõista nii, et need ei piira aluslepingutest tulenevat komisjoni algatusõigust.